

Strategia

Olin kuuntelemassa yleisötilaisuutta, jossa esiteltiin Ylä-Satakunta lehdessä niin suurta ylistystä saanutta Parkanon 2030 kehityksen tärkeintä linjapaperia.

Yleisötilaisuudessakin, jossa hyvin harva valtuutettu oli kuulemassa asukkaiden mielipidettä, tuli esille todella monia tärkeitä asioita, nämäkin seikat varmaan toimitetaan myös teidän tiedoksenne. Tässä muutamia omia huomioitani tähän asiaan. Ensinnäkin kun lehden mukaan on kysymys merkittävästä asiasta koko Parkanon tulevaisuudelle, miksi ihmeessä sen valmiiksi saaminen kunnanvaltuuston hyväksymisineen on tehtävä näin valtavalla kiireellä. Asia esiteltä valtuutetuille 17.8.2028 ja asia pitää olla valtuuston hyväksymä 28.9.2026.

Kyseessä on ollut kuntaa ajatellen todella suuresta ja merkittävästä asiasta. Kunta on ollut maalaismainen viihtyisä asutuspaikka, joka tullaan muuttamaan jatkossa vihreän siirtymän nimissä energian tuottamisen ja siirtämisen reservaatiksi, jossa kunnassa asuvilla ihmisillä ja heidän elinolosuhteillaan ei enää ole merkitystä. Ainoa strategia tuntuu olevan, on saada kunnan kirstuun edes pieni rippu siitä rahasta, joka näissä piireissä tulee kulkemaan.

Kiire nyt tuntuu turhalta, päätös tähän energia reservaatiksi haluamiseen on tehty jo aiemmin.

Kuntalaisten kuuleminen on jätetty jo siinä vaiheessa tekemättä. Kunnan päättäjät ovat kuunnelleet ainoastaan energiayhtiöiden edustajia. Heitä ollut kokouksissa paikalla, jopa lainvastaisesti päätöksiä tehdessä. Yhtään asukkaiden mielipidettä edustavaa tahoa ei kokouksiin päätöksiä tehdessä ole kutsuttu. Tietenkin valtuutettujenkin olisi, kuntalaisten heidät sinne valitsemina, pitänyt ajatella myös asukkaiden etua. Strategia olisi pitänyt siis tehdä ehdottomasti ennen tämän Pandoran lippaan aukaisua.

Kiireen tässä kohtaa voi selittää ainoastaan yksi asia, eli datakeskukset. Niitähän nyt haluaa melkein jokainen Suomen kunta. Nyt tosin lausuntokierroksella uusi laki, joka edellyttäisi datakeskus hankkeiden rekisteröimistä, pitäisikö maltaa hetki ja odottaa, mitä se tuo tullessaan.

Tämä uusi esitys ei nyt minun mielestäni varsinaisesti täytä nimitystä strategia, jossa olisi jotain vaihtoehtoja, joita ihan oikeasti punnittaisiin.

Katsoin oikein googlesta, mitä strategia tarkoittaa: 1 määrittely siitä, miksi organisaatio on olemassa, 2 valinnat ja poisvalinnat, 3 kilpailuetu.

Kohta 1 organisaation olemassaolo, ei oteta kantaa tässä paperissa. Onko kunta siis olemassa asukkaita varten vai päinvastoin. Eli asetetaanko kuntalaisten etu etusijalle, vai jonkun muun tahon.

Kohta 2 valinnat ja poisvalinnat, mitä valintoja tässä strategiassa nyt ajatellaan. Otsikko on miksi Parkano on kiinnostava kohde energiahankkeille, eli siinä se lyhykäisyydessään. Kunta on siis aiemmin jo valinnut olla energiereservaatti, kuten esityksessäkin tuli selväksi, mikään ei sitä enää voi pysäyttää. Kunnan pohjoinen osa on päätetty tuhota asutuksen kannalta ja se tulee olemaan tuulimyllyjen ja voimalinjojen valtaama energiakenttä. Ainoa strategia tässä on enää, miten vielä lisää voidaan tuhota kunnan pohjoista osaa. Päätös tästäkin asiasta valtuutettujen mukaan on jo tehty. Tänne halutaan vielä datakeskus ja mahdollisesti useampi sellainen.

Perehdytään sitten paremmin strategian tähän osaan

Plussapuolia löysin peräti 20 kohtaa, mutta miinuspuolia vain yhden

kiire saada liityntäsopimuksen hakua varten rakennuslupia, oltava valmiina 2026-2027

Strategia tuntuisi tehdyn aika pitkälle energiayhtiöiden antamien selvitysten mukaan. Missä ovat näiden mahdollisuuksien mahdolliset uhkat? Missä on asukkaiden kokemat haittavaikutukset?

Lisään tähän muutaman miinuspuolenkin asiaan, jotka olisi asiaa päättävienkin hyvä tiedostaa pelkkien positiivisten asioiden lisäksi.

Yleinen mielipide kaavoituksesta, koskeeko mielipidekysely kaikkia asukkaita

Kiinteistöverotuotto, laskettu ja saatu huimia lukuja. Tuulivoimaloiden käyttöikäkään ei taida olla 30 vuotta, Toinen uhka, poliitikothan asian päättävät, mahdollisuus, että valtionosuuksissa aletaan huomioimaan kuntien saamat suuret kiinteistöverot, eli voi jäädä tämä tulo saamatta. Haittoja ei kukaan kuitenkaan onneksi voi viedä meiltä asukkailta, ne säilyvät. Pitäisikö ottaa huomioon myös tuulivoimayhtiöiden mahdolliset konkurssit. Kiinteistöverotulot loppuvat siihen.

Vuokratulojen tuoma vauraus asukkaille. Myllyjä valtion maalla ja osan maasta omistavat ulkopaikkakuntalaiset, eli ei mitään vaurautta parkanolaisille niiltä osin.

Kaikki selvitykset ja mallinnukset haitoista tulee toimijoilta. Minkälainen asiantuntemus kunnan päättäjillä on varmistautua siitä, että nämä haittavaikutukset on mallinnettu oikein ja miten on huomioitu yhteisvaikutukset.

Purkuvakuus, esittelytilaisuudessa heitettiin summana 150.000 euroa, tämä tuskin tulee olemaan riittävä vakuus. Summan pitää olla ihan todellisuuteen perustuva, rakennelmat ovat todella suuria ja niiden jätekäsittelykin ilmeisesti vielä ratkaisematta ja mahdollisesti suuret betonimäärät maan altakin tullaan jatkossa vaatimaan poistettavaksi. Tuollainen nimellinen summa ei toimijoille merkitse yhtään mitään. Jos takuusumma olisi vaikkapa 500.000, joka sekään ei ehkä riitä, saataisi edes vähän turhia luvan hakijoita mietityttää. Jälleen kerran uhkana toimijan konkurssi. Mielestäni parempi vakuus saataisiin, kun vaadittaisiin toimijoilta vakuustalletus. Muutoin jää toimimattomia ja purkamattomia tuulimyllyjä tänne.

Kohta 3, kilpailuetu, no sitä strategiassa kyllä korostetaan, olemme eteläsuomen sähköverkkorikkain kunta. Jos uusia asukkaita kuntaan halutaan, niin tämä ehkä ei ole paras mainosvaltti, ainakaan minun mielestäni pohjoisparkanolaisena.

Sähkönsiirtolinjat on nimetty paikallislehdessä suorastaan elämänsuoniksi. Tätä nimitystä ei varmaan käytetä Lamminkoskella, jossa yli 400 vuotta asutun vanhan kulttuurimaiseman tulevat halkomaan ainakin kolme, mahdollisesti neljä suurta voimalinjaa. Tässäkin kohtaa kunnan strategiaksi on valittu, että mitään mahdollisuutta ei edes yritetä käyttää, että nämä neljä valtavaa

ilmajohtoa vedettäisiinkin kylän ydinkeskustan läpi maakaapelilla. Maantiet ja rautatiet mekin täällä pohjoisessa näemme edes jonkinlaisiksi elämänsuoniksi, mutta emme todellakaan sähköjohtoja.

Toivon, että te päättäjät kiinnittäisitte huomiota myös haittoihin, eikä pelkästään mahdollisiin verotuloihin. Energiayhtiöt eivät valitettavasti näitä haittoja todellakaan korosta, vaan ne kuitataan maininnalla tutkittua tietoa.

Toivoisin että strategiaankin lisätään, että valintaa tehdessä kuunnellaan myös kuntalaisia (joita varten kunta ihan oikeasti on olemassakin, kohta 1) ihan aidosti, koska hehän sen haitan kanssa tulevat loppuelämänsä elämään, ei energiayhtiö. Kunnallakin ilmeisesti sen verran on vielä valtaa, että jatkossa kaikilta energiahankkeilta tultaisiin vaatimaan ympäristölupa, kuten Tapio Järvensivun yleisöosasto kirjotuksessaankin esittää. Outoa vain on että, valtuutetutkin ilmoittavat mielipiteensä yleisöosasto kirjoituksina, eivätkö hekään saa ääntään kuuluviin valtuustossa? Kuka siis Parkanossa todellisuudessa tekee päätökset? Pitäisikö tämäkin asia ottaa esiin myös strategiassa. Siinä mielipiteitä strategista, hyvä että se joskus tehdään, muutama vuosi sitten olisi tämä keskustelu vaan pitänyt käydä ja tehdä ihan oikeasti valintoja, nyt suuret valinnat tehty kuntalaisia kuulematta.

Tapio Ristamäen lehtikirjoituksen mukaan seuraavakin päätös jo tehty, eli niin monta datakeskusta kuin mahdollista kuntaan halutaan. Sitä ei strategiassa mainittu, vaikka koko paperi ilmeisesti sen takia tehtiinkin, että hyväksyntä niille olisi tehdyn strategian mukainen.

Datakeskusten mahdollisista haitoista on Parkanon päättäjät samoin jo ilmeisesti päättäneet olla ottamatta millään tavalla huomioon. Monet maat ovat jo tehneet päätöksen, että heidän alueelleen ei niitä tule. Ilmeisesti muualla maailmassa ollaan hieman pohdittu myös haittoja, joita niitäkin on, jos vain halutaan ottaa selvää. Parkanossakin on monia valveutuneita asukkaita, jotka näitäkin asioita varmaan pohtivat. Jos heidän mielipiteensä vaan jotenkin saisi edes pienen huomion näiden energiayhtiöiden lobbauksen lisäksi. Päästettäisiinpä heitäkin yhtä helposti teidän kokouksiinne kertomaan omaa kantaansa.

Koko Suomen kanta nyt on, että ainoa toivo on nyt saada mahdollisimman monta datakeskusta. Valinta on siis jo tälläkin tasolla tehty. Suomessa liikkuvaa energiaa ei siis todellakaan ole ajateltu käytettävän johonkin muuhun tarkoitukseen, joka voisi tuoda vaikkapa työpaikkoja Suomeen. Jos tällaisia hankkeita jostain tulisi, niiden mahdollisuudet on jo etukäteen viety, koska energiaa ei heille riitä. Työpaikkoja datakeskukset eivät rakentamisen, joka sekin varmaan aika vähän suomalaisia työllistää, jälkeen tule varmaan kovin paljon tuomaan. Parkanolaisillekin varmaan ainoa työpaikka tulisi olemaan lumen auraus talvella datakeskuksen tiellä.

Suomeen on mahdollista saada monia datakeskuksia vain sillä ehdolla, että kunnat ne alueelleen haluavat. Onko Parkanon päättäjät nyt ihan varmasti miettineet loppuun saakka, että Suomen etu on toissijainen, kunhan Parkano saa edes vähän kiinteistövero. Olemmehan me parkanolaisetkin

myös suomalaisia, jotka kantavat vastuun tätäkin kautta nousevista sähkölaskuista ja kasvavasta työttömyydestä.

Sen verran haluaisin jo tässä vaiheessa tiedottaa, että kun rakennuslupaa tänne pohjoiseen nyt olette myöntämässä, niin voisitteko selvittää, kuinka paljon vettä kyseinen laitos tulee käyttämään, ihan oikeasti, eikä vain sokeasti tuijottamaan toimijan kaavamaisesti ilmoittamaa lukua. Pohjois-Parkanossa on vesiosuuskunta, josta suurin osa tämän alueen asukkaista saa vetensä. Täällä on kaksi suurta karjatilaa ja kaksi teollisuuslaitosta, jotka vettä runsaasti käyttävät. Tätä vettä ei riitä enää millekään suurelle vedenkäyttäjälle. Myöskin pohjavesialue, jolta vedenottamomme veden ottaa suoja-alueineen, tulee ehdottomasti ottaa huomioon rakennuslupaa myöntäessänne. Lopuksi vielä toivoisin, että keskustelisitte strategian kohdasta 1, vielä kerran. Mitä varten kunta organisaationa on olemassa. Kunta ei ole osakeyhtiö, jonka tärkein tavoite on tuottaa voittoa.

Parkanossa 30.8.2026

Lamminkosken Kyläseura ry

Leena Marjolahti, sihteeri